

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 6 grudnia 2023 r.

DIH-3.707.117.2023.AŁ

DECYZJA DIH-3.122.2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorców: Klaudiusza Kijaka, Marceliny Kijak i Mateusza Kijaka, prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej H&K Sklep Wielobranżowy w Kobylnicy, będących współnikami ww. spółki cywilnej, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 28 września 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.52.2023), nakładającej solidarnie na ww. przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. nieuwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 83 partii towarów, w tym dla 13 z nich dodatkowo braku cen, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 28-31 marca 2023 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Wielkopolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr UH.8361.52.2023 z dnia 27 marca 2023 r., przeprowadzili kontrolę w sklepie wielobranżowym w [xxxxxx], należącym do przedsiębiorców: [xxxxxx], [xxxxxx] i [xxxxxx], będących współnikami ww. spółki cywilnej, zwanych dalej „stronami”, „przedsiębiorcami” lub „wspólnikami spółki cywilnej”.

Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, do przedsiębiorców skierowano uprzednio zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 24 lutego 2023 r. znak UH.8360.25.2023, w którym wskazano jej zakres przedmiotowy, obejmującym m.in. ocenę prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach. Zawiadomienie to doręczono przedsiębiorcom w dniu 26 lutego 2023 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w obecności jednego z trzech wspólników spółki cywilnej, upoważnionego do reprezentowania przedsiębiorców w trakcie kontroli (upoważnienie z dnia 28 marca 2023 r.), któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych okazano legitymacje służbowe oraz wręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z jego załącznikiem, stanowiącym pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy. Przedsiębiorca zobowiązał się dostarczyć to upoważnienie również pozostałym wspólnikom spółki cywilnej.

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości uwidaczniania cen na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”, wydanego na podstawie art. 4 ust. 6 tej ustawy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do 83 ze 110 skontrolowanych partii towarów (łącznie z zakupem kontrolnym), które polegały na niewidocznieniu w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych dla 70 partii towarów (wykazanych w poz. 1-70 protokołu kontroli) oraz cen i cen jednostkowych dla 13 partii towarów (wykazanych w poz. 71-83 protokołu kontroli), co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, jak również naruszało interesy konsumentów.

Z oświadczeń złożonych w toku kontroli przez wspólnika spółki cywilnej uczestniczącego w kontroli wynika, że przedsiębiorcy w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa kwalifikują się do grupy mikroprzedsiębiorców w rozumieniu art. 7 Prawa przedsiębiorców, a ponadto - nie zostały nałożone na nich sankcje za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych.

W toku kontroli, na żądanie inspektorów, stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte poprzez uzupełnienie brakujących oznaczeń cenowych.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 31 marca 2023 r. (nr akt kontroli: UH.8361.52.2023) oraz w dołączonej do niego dokumentacji. Do protokołu kontroli strony nie zgłosiły uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 29 sierpnia 2023 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej „Kpa”, Wielkopolski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorców o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewidocznienia cen i cen jednostkowych oferowanych towarów, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz wymaganiom określonym w § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Jednocześnie, w piśmie tym poinformowano strony o przysługujących im prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym m.in. o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i co do przestanek wymiaru kary wskazanych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach. Zawiadomienie to doręczono stronom w dniach: 31 sierpnia 2023 r. (wspólnikowi spółki cywilnej) oraz 12 września 2023 r. (dwóm wspólnikom spółki cywilnej). Strony nie skorzystały z przysługujących im uprawnień.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Wielkopolski WIIH w drodze decyzji z dnia 28 września 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.52.2023), nałożył solidarnie na ww. przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewidocznienia cen i cen jednostkowych oferowanych towarów, wbrew postanowieniom art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Decyzja ta została doręczona stronom w dniach: 2 października 2023 r. (dwóm wspólnikom spółki cywilnej) oraz 5 października 2023 r. (wspólnikowi spółki cywilnej).

W dniu 24 października 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH, złożone przez ww. przedsiębiorców pismo z dnia 10 października 2023 r. (nadane tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), stanowiące odwołanie od ww. decyzji (nazwane „apelacją”). Strona wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz ewentualne odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej (nazwanej „mandatem”) lub zmniejszenie jej wysokości.

Pismem z dnia 30 października 2023 r. znak DIH-3.707.117.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował strony o przysługującym im prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronom w dniach: 2 listopada 2023 r. (dwóm wspólnikom spółki cywilnej) oraz 9 listopada 2023 r. (wspólnikowi spółki cywilnej). Strony nie skorzystały z przysługujących im uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (lub usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (lub określonej usługi), których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Na podstawie delegacji zawartej w art. 4 ust. 6 ustawy o informowaniu o cenach, sposób uwidaczniania cen towarów i usług doprecyzowano w rozporządzeniu.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Jak stanowi § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.).

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego WIIH w placówce handlowej należącej do kontrolowanych przedsiębiorców stwierdzono, że przy 83 ze 110 wytypowanych do kontroli partii towarów w miejscu sprzedaży detalicznej nie uwidoczniiono cen jednostkowych, w tym przy 13 z nich dodatkowo nie uwidoczniiono cen, co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Ponadto uwzględniono, że zakwestionowane towary nie obejmowały towarów przewidzianych w § 7 tego rozporządzenia, które zwolnione są z obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków wynikających m.in. z art. 4 ust. 1, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku z powyższym, Wielkopolski WIIH w drodze decyzji z dnia 28 września 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.52.2023), nałożył karę pieniężną w wysokości 5 000 zł solidarnie na ww. przedsiębiorców, to jest na podmioty, które dopuściły się powyższego naruszenia.

Składając odwołanie (nazwane „apelacją”) od wydanej decyzji, strony wniosły o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz ewentualne odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej (nazwanej „mandatem”) lub zmniejszenie jej wysokości, nie kwestionując przy tym ustaleń kontroli wskazujących na nieprawidłowości w zakresie oznaczeń cenowych. Strony wskazały, że po przeprowadzonej kontroli natychmiast przystąpiły do wszelkich niezbędnych działań, aby dostosować się do zaleceń inspektorów oraz zapewnić pełną przejrzystość i zrozumiałość dla swoich klientów, co skutkowało uzupełnieniem cenówek na sklepie. Zaznaczyły, że podczas podpisywania protokołu kontroli żaden z inspektorów nie wspomniał o możliwości nałożenia sankcji, a strony zostały pouczone i poinformowane jedynie o możliwości rekontroli w celu weryfikacji spełnienia określonych wymagań. W odwołaniu strony poruszyły również kwestię braku aktualnego wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanego dalej „CEIDG” i niezwłocznego uzupełnienia tego niedopatrzenia przez wszystkich współników spółki cywilnej. Strony starają się w ten sposób wykazać, że od samego początku wykazywały chęć współpracy w celu wyeliminowania nieprawidłowości, i w związku z tym podniosły, iż otrzymanie decyzji o nałożeniu sankcji, po kilku miesiącach od kontroli, było dla nich zaskoczeniem. Zaznaczyła, że kara finansowa nałożona w wysokości 5 000 zł stanowi dla nich zbyt duże obciążenie, z uwagi na obecne trudności finansowe, z jakimi zmagają się ich firma, wynikające z czynników od nich niezależnych, takich jak: nieoczekiwane zmiany rynkowe i dostawcy, a także może mieć ona negatywny wpływ na ich zdolność do pokrycia aktualnych kosztów działalności i utrzymania miejsc pracy, tym bardziej, że w bieżącym roku doszło do zamknięcia trzech sklepów, co skutkowało znaczną redukcją zatrudnienia, z powodu braku rentowności.

W ocenie Prezesa UOKiK, przedstawione przez strony w odwołaniu argumenty są nietrafne i nie zasługują na uwzględnienie. Należy wskazać, że nałożona na strony, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kara pieniężna jest karą administracyjną, której zastosowanie jest możliwe w razie zaistnienia stanu niezgodnego z prawem, natomiast odpowiedzialność administracyjna, jaka z tego tytułu powstaje, ma charakter obiektywny i opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r. o sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określone podmioty nałożonych prawem obowiązków. Nie ma przy tym znaczenia, czy niedopełnienie obowiązków nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danych podmiotów, czy też nie, a także okoliczność realizacji tych obowiązków w trakcie kontroli w związku z jej ustaleniami i chęcią współpracy z organem kontroli, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określone podmioty nie zrealizowały ciężących na nich obowiązków skutkuje koniecznością nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Strony mylnie utożsamiają nałożoną karę pieniężną z mandatem nakładanym w sprawach o wykroczenia. Wspólnicy spółki cywilnej wydają się także sugerować, jakoby wydanie wobec nich decyzji zostało uczynione bez uprzedzenia i z tego faktu wydają się oczekiwać zmiany zapadłej decyzji. W ocenie Prezesa UOKiK, taka argumentacja stron nie może jednak stanowić realnej przesłanki, która winna skutkować choćby częściową zmianą decyzji. Nadto należy wskazać, że strony pomijają całkowicie fakt, iż w piśmie z dnia 29 sierpnia 2023 r. zostały one powiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie oraz o przysługujących im prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, z czego strony jednak dobrowolnie i świadomie zrezygnowały. Wystosowane do wszystkich współników zawiadomienie wprost wskazywało przedmiot postępowania, przepisy prawa, które podlegały ocenie organu pierwszej instancji oraz stan faktyczny sprawy. Wyraźnie też wskazano, jakimi przesłankami kieruje się organ IH przy nakładaniu kary pieniężnej i jaki przepis stanowi podstawę jej zastosowania. Tym samym, wszelkie twierdzenia stron zawarte w odwołaniu, jakoby działania organu pierwszej instancji były dla nich zaskoczeniem, należy uznać za gołosłowne i bezpodstawne.

Dodatkowo w treści odwołania strony poruszają kwestię braku aktualnego wpisu do CEIDG, która nie była przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i pozostaje w kręgu uprawnień mandatowych organu pierwszej instancji, a więc pozostaje bez związku z postępowaniem administracyjnym zwieńczonym wydaniem zaskarżonej decyzji.

Strony, będące współnikami spółki cywilnej, jako profesjonaliści na rynku, mieli obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z prowadzoną przez nich działalnością. Byli oni obowiązani uwidocznic w miejscu sprzedaży detalicznej informacje o cenach i cenach jednostkowych oferowanych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strony nie wykonały powyższych obowiązków dla 83 partii towarów (spośród 110 sprawdzonych), w tym dla wszystkich zakwestionowanych towarów brakowało cen jednostkowych, zaś dla 13 z nich dodatkowo cen, co stanowiło wystarczającą przesłanką do przypisania im odpowiedzialności z tego tytułu i skutkowało nałożeniem na nich stosownej kary pieniężnej.

W niniejszej sprawie, Wielkopolski WIH był uprawniony do zastosowania kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w granicach przewidzianych tymi

przepisami, tj. w wysokości do 20 000 zł. Po uwzględnieniu wszystkich przestępstw, o których mowa w art. 6 ust. 3 tej ustawy, mających wpływ na wymiar kary, stronom wymierzono solidarnie karę pieniężną w wysokości 5 000 zł, która stanowi 25% górnego wymiaru kary.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, wnosząc o jej zmniejszenie, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego uznał, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena przestępstw wymiaru kary była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiałach dowodowych.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie uwzględnił, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na niewidocznieniu cen jednostkowych, dotyczyły 70 partii towarów, zaś polegające na niewidocznieniu cen i cen jednostkowych - 13 partii towarów. Zakwestionowano łącznie 83 partie towarów (75% wytypowanych do kontroli), co godziło istotnie w interesy konsumentów w zakresie ich prawa do informacji oraz uniemożliwiało im porównanie cen oferowanych towarów. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, w oparciu o które podejmowane są decyzje o zakupie towaru. Dlatego jasna i rzetelna informacja o cenie oraz możliwość porównania cen wielu towarów, ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta. Takie porównanie cen między towarami podobnymi, lecz o różnej masie lub objętości, zapewnia kupującemu cenę jednostkową. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji mógł uznać, że charakter i waga naruszenia prawa były istotne i z pewnością nie miały cech znikomości.

Przy ocenie powyższej przestępstwa, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił również skalę naruszenia obowiązków, stwierdzając, iż dotyczy ona 83 na 110 skontrolowanych partii towarów. Ponadto, oceniając kwestię czasu trwania naruszenia Wielkopolski WIIH zasadnie wziął pod uwagę, że wszczęcie kontroli, w ramach której stwierdzono nieprawidłowości, poprzedzone zostało skierowaniem do stron zawiadomienia z dnia 24 lutego 2023 r. znak UH.8360.25.2023, zawierającego m.in. informację o zakresie przedmiotowym kontroli oraz planowanym terminie jej przeprowadzenia. Zawiadomienie to doręczono stronom w dniu 26 lutego 2023 r., a kontrolę przeprowadzono w dniach 28-31 marca 2023 r. Pomimo tego, nieprawidłowości stwierdzono i zostały one usunięte przez strony dopiero w efekcie kontroli.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronom wysoki stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorców, w tym podjęte przez nich działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, oraz uzyskane korzyści majątkowe lub straty wynikające z naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że w stosunku do stron, jako współników spółki cywilnej, nie stwierdzono wcześniej naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Niemniej jednak zwrócono uwagę, że jeden z nich, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej był już wcześniej karany za tożsame naruszenia, co wskazuje u niego na pełną świadomość w zakresie istniejących obowiązków ustawowych. Nie pominął przy tym faktu, że w toku kontroli strony podjęły dobrowolne działania naprawcze i uzupełniły brakujące oznaczenia cenowe, zgodnie z żądaniem inspektorów. Odnosząc się z kolei do kwestii uzyskanych przez strony korzyści majątkowych lub strat wynikających

z naruszenia ustawy, organ pierwszej instancji zasadnie wskazał, że strony potencjalnie mogły uzyskać takie korzyści, ale także ponieść straty, niemniej jednak - poinformowane o obowiązującym stanie prawnym, nie odniosły się do powyższych kwestii.

Uwzględniając trzeci czynnik wpływający na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu, jakie osiągnęli przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił informacje zawarte w dokumencie pt. „Podsumowanie księgi przychodów i rozchodów - 01/01/2022 - 31/12/2022”, przedłożonym inspektorom w toku czynności kontrolnych.

Rozpatrując czwartą z przesłanek wymiaru kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorców za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, Wielkopolski WIIH słusznie przyjął, opierając się na oświadczeniu złożonym w toku kontroli przez osobę upoważnioną do reprezentowania stron podczas kontroli, że na strony w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa nie zostały nałożone sankcje za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strony dopuściły się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, w stopniu uzasadniającym wymierzenie im solidarnie kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przesłanki, jakimi kierował się Wielkopolski WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do jej zmiany na niższą. W opinii Prezesa UOKiK, wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 5 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Stanowi ona 25% górnego wymiaru kary i [xxxxxx] przychodów osiągniętych przez strony w roku 2022. Taką karę trudno uznać za zbyt duże obciążenie, jak podniosły strony w odwołaniu. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach jednostkowych dla 83 partii towarów, zaś dla 13 z nich dodatkowo informacji o cenach, w stosunku do 110 wytypowanych do kontroli.

Podkreślenia wymaga, że kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowi sankcję administracyjną, zaś jej celem jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacje o cenach służą właściwemu poinformowaniu nabywcy o tym za jaki towar i w jakiej ilości ma zapłacić daną należność, a także stwarzają identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej towarów. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie towaru. Dlatego rzetelna informacja o tym oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, co oznacza, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki NSA z dnia 23 maja 2012 r. o sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. o sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorców. Kara nałożona na podmioty musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem mającym na celu niedopuszczenie do

powstania tych samych lub podobnych nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary opatrzone informacjami o cenie i cenie jednostkowej, jak również powinna być ona możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie spełnione, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 5 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Prezes UOKiK podziela także stanowisko organu pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strony jeszcze w trakcie kontroli, na żądanie inspektorów, podjęły dobrowolne działania naprawcze i usunęły stwierdzone nieprawidłowości. Znamienny jest przy tym fakt, że kontrola ta została przeprowadzona po uprzednim zawiadomieniu stron o zamiarze wszczęcia kontroli, a tym samym strony miały czas i możliwość odpowiedniego przygotowania się do takiej kontroli. Jednakże, co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż strony nie wywiązały się z obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, wskutek czego konsumenci zostali pozbawieni odpowiednich oznaczeń cenowych przy 83 na 110 partii towarów, co stanowiło 75% sprawdzonych.

Warto podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE. Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Jednocześnie, celem samej dyrektywy, zgodnie z treścią jej art. 1, jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez przedsiębiorców w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych oferowanych towarów narusza zasady określone w motywie (1) dyrektywy 98/6/WE, tzn. ma negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku oraz skutkuje podawaniem nieprawidłowych informacji konsumentom, co nie poprawia poziomu ochrony konsumentów, a także ma negatywny wpływ na tworzenie zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami. Jak wynika z motywu (2) tej dyrektywy, stwierdzone naruszenie obowiązków obniża poziom ochrony konsumentów, który powinien być wysoki i temu celowi służyć ma przeprowadzona kontrola przedsiębiorcy.

Na gruncie niniejszej sprawy należy wskazać, że waga naruszenia prawa nie może zostać uznana za znikomą, ponieważ strona nie realizuje celów, które precyzyjnie zostały określone w dyrektywie 98/6/WE.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca

w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez strony naruszenia prawa i wykazywania chęci współpracy z organem kontroli przemawia na ich korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże - wbrew przekonaniu strony - nie może stanowić przesłanki do wyłączenia ich odpowiedzialności za niewykonanie ciążących na nich obowiązków, ani też przesłanki do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej z art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Pozostałe, przytoczone w odwołaniu argumenty stron, dotyczące trudności finansowych, z jakimi zmagają się ich firmy, nie są istotne w kontekście istnienia podstaw do nałożenia kary pieniężnej z tytułu stwierdzonych naruszeń w przedmiotowej sprawie. Na marginesie jedynie należy wskazać, że okoliczność ponoszenia przez współników spółki cywilnej kosztów w związku z dostosowaniem swojej działalności do obowiązującego prawa, w szczególności z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, które godziły istotnie w interesy konsumentów, jak i konieczność przestrzegania prawa, nie może stanowić podstawy do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, a do tego prowadzą wnioski stron zawarte w odwołaniu.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż jak słusznie uznał organ pierwszej instancji, na strony za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strony nie zostały prawomocnie ukarane za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazane za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Należy podkreślić, że naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach stanowi naruszenie o charakterze deliktu administracyjnego, które zagrożone jest karą pieniężną określoną w art. 6 tej ustawy. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy IH, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, wobec stron mogły być one prowadzone przez Wielkopolskiego WIIH. Inny organ, na terenie podlegającym kognicji Wielkopolskiego WIIH, nie mógł nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, w związku z czym należy przyjąć, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Nie jest również możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 2 Kpa, który stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. Prezes UOKiK wskazuje, że w związku z faktem usunięcia przez strony stwierdzonych nieprawidłowości jeszcze w trakcie kontroli, zgodnie z żądaniem inspektorów, organ pierwszej instancji nie musiał wyznaczać im terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających ten fakt. Jednocześnie rodzaj naruszenia nie wiązał się z koniecznością powiadomienia o nim właściwych podmiotów. W ocenie Prezesa UOKiK, samo usunięcie naruszenia prawa nie jest wystarczające i nie pozwoli na spełnienie celów administracyjnej kary pieniężnej nakładanej na podstawie ustawy o informowaniu o cenach, która pełni nie tylko funkcję dyscyplinująco-represyjną, ale także i prewencyjną, mającą zapewnić wysoki poziom ochrony interesów konsumentów i przeciwdziałać powstaniu podobnych naruszeń w przyszłości. Stąd też, należy przyjąć, że zastosowanie art. 189f § 2 i 3 Kpa w omawianym przypadku byłoby bezcelowe.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej lub zmniejszenie jej wysokości, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Ponadto uwzględniając, że w odwołaniu strony zwróciły uwagę na trudności finansowe, z jakimi obecnie zmagają się ich firma, wynikającymi z czynników od nich niezależnych, takich jak: nieoczekiwane zmiany rynkowe i dostawcy, a także problemy ze zdolnością do pokrycia aktualnych kosztów działalności i utrzymania miejsc pracy, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji finansowej czy materialnej stron może zostać wzięta pod uwagę dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Prezes UOKiK nie ma podstaw do obniżenia czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, kierując się trudną sytuacją ekonomiczną stron, jeżeli stan faktyczny sprawy wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym przez Wielkopolskiego WIIH wymiarze.

W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, do kar pieniężnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383). W myśl art. 67a § 1 tej ustawy, organ administracji publicznej, który nałożył karę pieniężną - to jest Wielkopolski WIIH - na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary pieniężnej lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kary pieniężne stają się zaległością w sytuacji, gdy nie zostaną uiszczone w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
  - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxxx]
2. [xxxxxxx]
3. [xxxxxxx]
4. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
5. a/a